

Förslag till lag om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om skadeståndsansvar vid radiologiska olyckor och om skyldighet att försäkra eller på annat sätt ekonomiskt säkerställa ett sådant ansvar. Lagen anger också i vilka situationer ersättning kan betalas av statsmedel.

Lagens tillämpningsområde

2 § Bestämmelserna i denna lag tillämpas på radiologiska skador som har uppkommit i Sverige eller inom dess ekonomiska zon eller i en annan konventionsstat eller dess ekonomiska zon eller motsvarande havsområden.

I fråga om radiologiska skador som uppkommer i en stat som inte är konventionsstat skall bestämmelserna tillämpas endast om en sådan stat

1. har tillträtt Wienkonventionen och det gemensamma protokollet,
2. vid tidpunkten för den radiologiska olyckan inte har någon kärnteknisk anläggning på sitt territorium eller inom den ekonomiska zonen eller motsvarande område, eller
3. vid tidpunkten för den radiologiska olyckan har en lagstiftning som erbjuder motsvarande ersättningsförmåner och som bygger på samma principer som bestämmelserna i Pariskonventionen och tilläggskonventionen.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas också om en radiologisk skada uppkommer på ett fartyg eller ett luftfartyg som är registrerat i en sådan stat som avses i första eller andra stycket. Detta gäller under förutsättning att fartyget eller luftfartyget när skadan uppkommer befinner sig inom ett område som tillhör en sådan stat som avses i första stycket.

3 § Skall skadestånd betalas av statsmedel enligt de åtaganden som följer av tilläggskonventionen finns särskilda bestämmelser om lagens tillämpningsområde i 16 §.

Vad som avses med radiologisk olycka och radiologisk skada

4 § I denna lag betyder radiologisk olycka en händelse eller serie av händelser med samma ursprung som orsakar radiologisk skada.

Med *radiologisk skada* avses

1. personskada, sakskada eller ekonomisk förlust som är en direkt följd av sådan skada,

2. inkomstförlust som i annat fall direkt orsakats av skada på ett ekonomiskt intresse knutet till miljön till följd av att miljön i betydande mån försämrats,

3. kostnader för rimliga åtgärder som har vidtagits eller skall vidtas för att återställa eller kompensera miljöskador av betydelse, om åtgärderna har godkänts av den myndighet som regeringen bestämmer, eller

4. kostnader för rimliga förebyggande åtgärder och skada till följd av sådana åtgärder.

För att ersättning skall betalas för en skada enligt andra stycket punkterna 1–3 skall skadorna ha orsakats av eller följa av

a) joniserande strålning från en strålningskälla i en kärnteknisk anläggning,

b) radioaktiva egenskaper hos kärnämne eller kärnavfall,

c) radioaktiva egenskaper i förening med giftiga, explosiva eller andra farliga egenskaper hos kärnämne eller kärnavfall, eller

d) orsakats av joniserande strålning från annan strålningskälla i en kärnteknisk anläggning än kärnämne eller kärnavfall.

Övriga definitioner

5 § I denna lag betyder

1. *kärnteknisk anläggning*: kärnreaktor med undantag av kärnreaktor som infogats i fartyg eller annat transportmedel och där används eller är avsedd att användas som kraftkälla; anläggning för utvinning, framställning, hantering, bearbetning av kärnämne; anläggning för hantering, bearbetning av kärnavfall; anläggning för slutförvaring av kärnämne eller kärnavfall; anläggning för förvaring eller lagring av kärnämne eller kärnavfall om anläggningen inte är avsedd endast för tillfällig uppläggning under transport; kärnteknisk anläggning som är under avveckling eller rivning samt annan anläggning som regeringen bestämmer, i vilken finns kärnämne eller kärnavfall,

2. *anläggningsinnehavare*: i fråga om kärnteknisk anläggning i Sverige den som med tillstånd enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller i övrigt driver eller innehar anläggningen och i fråga om anläggning utanför landet den som enligt lagen i anläggningsstaten är att anse som anläggningens innehavare,

3. *kärnämne*: uran, plutonium eller annat ämne som används eller kan användas för utvinning av kärnenergi (kärnbränsle) eller förening i vilken sådant ämne ingår, dock vid transporter eller tillfällig uppläggning med undantag av naturligt uran och utarmat uran; använt kärnbränsle som inte har placerats i slutförvar och annat klyvbart material som regeringen anger,

4. *kärnavfall*: använt kärnbränsle som har placerats i slutförvar; radioaktivt ämne som har bildats i en kärnteknisk anläggning och som inte har framställts eller tagits ur anläggningen för att användas i undervisnings- eller forskningssyfte eller för medicinska, jordbrukstekniska eller kommersiella ändamål; material eller annat som har tillhört en kärnteknisk anläggning och blivit radioaktivt förorenat samt inte längre skall an-

vändas i en sådan anläggning och radioaktiva delar av en kärnteknisk anläggning som avvecklas samt annat radioaktivt kontaminerat material som regeringen anger,

5. *kärnreaktor*: anordning som innehåller kärnbränsle under sådana förhållanden att klyvning av atomkärnor i en självunderhållande kedjereaktion kan uppkomma i anordningen utan tillskott av neutroner från annan källa,

6. *anläggningsstat*: för varje kärnteknisk anläggning den konventionsstat inom vars område anläggningen ligger eller, om anläggningen inte ligger inom någon stats område, den konventionsstat som driver eller har godkänt anläggningen,

7. *Pariskonventionen*: den i Paris den 29 juli 1960 avslutade konventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt det i Paris den 28 januari 1964 avslutade tilläggsprotokollet eller nämnda konvention i dess lydelse enligt detta protokoll och de i Paris den 16 november 1982 och den 12 februari 2004 avslutade ändringsprotokollen,

8. *tilläggskonventionen*: den i Bryssel den 31 januari 1963 avslutade tilläggskonventionen till Pariskonventionen i den lydelse som nämnda tilläggskonvention har fått genom det i Paris den 28 januari 1964 avslutade tilläggsprotokollet och de, likaledes i Paris, den 16 november 1982 och den 12 februari 2004 avslutade ändringsprotokollen,

9. *Wienkonventionen*: den i Wien den 21 maj 1963 avslutade konventionen om civilrättsligt ansvar för atomskada eller denna konvention i dess lydelse enligt det den 29 september 1997 avslutade ändringsprotokollet,

10. *det gemensamma protokollet*: det i Wien den 21 september 1988 undertecknade protokollet rörande tillämpningen av Wienkonventionen och Pariskonventionen, och

11. *konventionsstat*: stat som tillträtt Pariskonventionen.

Fler än en kärnteknisk anläggning

6 § Kärntekniska anläggningar i Sverige betraktas vid tillämpningen av denna lag som en enda anläggning under förutsättning att

1. anläggningarna har samma innehavare, och
2. den anläggning som uppförts först och den eller de anläggningar som är belägna inom en radie av 1 000 meter från den först uppförda anläggningen och vilka definieras som kärntekniska anläggningar eller utan att vara en kärnteknisk anläggning förvarar radioaktivt material.

Vissa undantag från lagens tillämpning

7 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en kärnteknisk anläggning, kärnämne eller kärnavfall får undantas från tillämpningsområdet för denna lag om den risk som är förenad med anläggningen, bränslet eller produkten är liten.

Vem som kan bli ersättningskyldig

8 § Om inte annat följer av denna lag får anspråk på ersättning med anledning av en radiologisk olycka i en kärnteknisk anläggning, och som omfattas av ersättningsreglerna i lagen eller motsvarande lagstiftning i annan stat, riktas endast mot anläggningsinnehavaren.

9 § Utöver vad som sägs i 8 § kan annan än anläggningsinnehavaren bli ersättningskyldig endast om detta följer av Sveriges internationella åtaganden.

Strikt och obegränsat ansvar

10 § Anläggningsinnehavaren skall ersätta radiologisk skada även om varken innehavaren eller någon som innehavaren ansvarar för har vållat skadan (strikt ansvar).

Ersättningsansvaret för en anläggningsinnehavare här i landet är obegränsat.

Innehavare av en kärnteknisk anläggning utanför Sverige

11 § För en anläggningsinnehavare utanför Sverige bestäms ansvarsnivån enligt anläggningsstatens lag. I övrigt gäller bestämmelserna i denna lag.

Begränsning av ersättningsansvaret

12 § Om en radiologisk skada uppkommer utanför Sverige får regeringen, utan hinder av vad som sägs i 10 § andra stycket, i varje enskilt fall besluta att anläggningsinnehavarens ersättningsansvar skall begränsas till det ansvarsbelopp som gäller i den andra staten i förhållande till Sverige.

Detta gäller dock inte i förhållande till stater som saknar kärntekniska anläggningar på sitt territorium.

Ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet

13 § En anläggningsinnehavare i Sverige är skyldig att ha en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet som vid varje tidpunkt täcker ersättningsansvaret enligt denna lag upp till ett belopp som motsvarar 1 200 miljoner euro.

Regeringen får med hänsyn till slaget av anläggning och den sannolika omfattningen av en radiologisk olycka i varje enskilt fall besluta att det belopp som skall täckas av försäkring eller annan ekonomisk säkerhet får vara begränsat till lägst 80 miljoner euro för varje sådan olycka.

14 § Om transporter och uppläggning av kärnämnen eller kärnavfall finns särskilda regler i 27–38 §§.

Statens ersättningsansvar

15 § Staten skall betala ersättning till en skadelidande som har rätt till skadestånd enligt denna lag och som visar att han eller hon inte kan få betalt i enlighet med 13 § ur anläggningsinnehavarens ansvarsförsäkring eller genom annan säkerhet som anläggningsinnehavaren ställt.

Staten är också ersättningsskyldig mot skadelidande till den del en radiologisk skada överstiger det belopp som regeringen beslutat enligt 13 § andra stycket eller 36 §.

Ersättning av statsmedel enligt tilläggskonventionen

16 § Om det belopp som gäller enligt 13 § inte förslår till ersättning skall ytterligare ersättning upp till 1 500 miljoner euro, utöver ränta och rättegångskostnader, betalas av de stater som är anslutna till tilläggskonventionen.

Sådan ersättning betalas på de grunder som anges i 19 § under förutsättning att

1. den ansvariga anläggningsinnehavarens anläggning är belägen här i landet eller i en annan stat som tillträtt tilläggskonventionen,
2. anläggningen används för fredliga ändamål, och
3. svensk domstol enligt 46 § är behörig att pröva ett ersättningsanspråk mot anläggningsinnehavaren.

Dessutom krävs att den radiologiska skadan har uppkommit

1. i Sverige eller annan stat som tillträtt tilläggskonventionen,
2. i eller ovanför en stats havsområden, oavsett om staten är ansluten till tilläggskonventionen, om skadan
 - a) inträffat ombord på ett fartyg som seglar under en konventionsstats flagg,
 - b) inträffat ombord på ett luftfartyg registrerat i en konventionsstat,
 - c) inträffat på en konstgjord ö, anläggning eller konstruktion som omfattas av nämnda stats jurisdiktion, eller
 - d) drabbat en medborgare i Sverige eller annan stat som tillträtt tilläggskonventionen
3. i eller ovanför Sveriges eller annan stat som tillträtt tilläggskonventionen exklusiva ekonomiska zon eller på en sådan stats kontinentalsockel i samband med utvinning eller forskning av naturtillgångar inom den ekonomiska zonen eller på en sådan kontinentalsockel.

Med medborgare i andra stycket 2 d likställs i en stat som tillträtt tilläggskonventionen

1. bolag, förening eller annat samfund, stiftelse eller annan sådan inrättning som är hemmahörande eller på annat sätt etablerad i en sådan stat, eller

2. en person som är stadigvarande bosatt i en annan stat som tillträtt tilläggskonventionen än Sverige och enligt den statens lagstiftning i fråga om rätten till ersättning jämställs med medborgare i samma stat.

Prop. 2009/10:173
Bilaga 3

Preskription av rätt till ersättning

17 § Rätten till ersättning enligt denna lag går förlorad (preskriberas) om den skadelidande inte anmäler sitt anspråk eller väcker talan mot en anläggningsinnehavare, den som meddelat ansvarsförsäkring eller ställt annan ekonomisk säkerhet för anläggningsinnehavarens ansvarighet eller staten inom tre år efter det att han eller hon fått kännedom om eller rimligen borde ha fått kännedom om skadan och vem som är ansvarig för den. En sådan talan måste dock alltid väckas, när det gäller personskada, senast 30 år, eller, för övriga skador, senast 10 år efter den radiologiska olyckan.

Utän hinder av första stycket får regeringen besluta att en skadelidande skall ha kvar rätten att väcka talan om det mellan staterna tvistas om vilken domstol som är behörig.

Ersättning kan betalas av staten för personskador som visar sig först efter tio år men inom trettio år från dagen för den radiologiska olyckan i den mån anläggningsinnehavaren inte har försäkring eller annan ekonomisk säkerhet som täcker ersättningsansvaret.

Ersättning av statsmedel efter särskilt riksdagsbeslut

18 § Riksdagen kan på de villkor som fastställs i en särskild lag besluta att ersättning skall betalas av statsmedel om de framställda skadeståndskraven överstiger 1 500 miljoner euro och om ersättningen då inte kan betalas av anläggningsinnehavaren.

Ytterligare ansvarsreglering

Skador som inte omfattas av ersättningsansvaret

19 § Ersättningskyldigheten enligt denna lag gäller inte skada

1. på den kärntekniska anläggningen eller en sådan anläggning under uppförande eller en sådan kärnteknisk anläggning som är belägen inom samma område,

2. på egendom som fanns inom ett anläggningsområde och som användes eller var avsedd att användas i anslutning till en kärnteknisk anläggning inom området, eller

3. som är en direkt följd av en krigshandling eller en liknande handling under väpnad konflikt, inbördeskrig eller uppror.

Skador som inträffar samtidigt med en radiologisk skada

20 § Med en radiologisk skada enligt denna lag likställs andra skador som uppkommer vid samma radiologiska olycka och som inte går att särskilja från den radiologiska skadan.

Detta gäller inte i fråga om ansvar som någon annan än anläggningsinnehavaren kan ha med stöd av bestämmelser om skador till följd av joniserande strålning som finns i särskild lag.

Solidariskt ansvar

21 § Om två eller flera anläggningsinnehavare ansvarar för samma skada är ansvaret solidariskt. Anläggningsinnehavarnas inbördes ansvar bestäms med utgångspunkt i respektive anläggnings andel i skadans uppkomst och övriga omständigheter.

Detta gäller också om ansvarigheten avser transport eller kärnämne eller kärnavfall som har lagts upp tillfälligt under en transport.

Regressrätt

22 § En anläggningsinnehavare eller staten har rätt att kräva tillbaka ersättning som har betalats med stöd av reglerna i denna lag endast av

1. en fysisk person som har vållat skadan uppsåtligen,
2. den som i ett skriftligt avtal med anläggningsinnehavaren har åtagit sig att ersätta skadan, eller
3. annan innehavare av en kärnteknisk anläggning om rätt till inbördes återkrav föreligger.

Betalning av ersättning

23 § Ersättning enligt denna lag betalas till de skadelidande i förhållande till deras fordringar.

Om anläggningsinnehavarens försäkring eller den säkerhet som i övrigt ställts eller den ersättning som skall betalas enligt 16 § inte räcker för att betala full ersättning till samtliga skadelidande, skall ersättningen fördelas på ett sådant sätt att förhållandet mellan varje fordran och det ersättningsbelopp som den skadelidande faktiskt får enligt denna lag är detsamma för alla skadelidande. Om ytterligare medel ställs till förfogande därefter skall dessa betalas ut enligt samma fördelning.

24 § Om det efter ett inträffat skadefall kan befaras att ersättningen måste sättas ned enligt 23 §, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att ersättningen tills vidare endast skall betalas med den fördelning som anges i den paragrafen.

Ersättning som redan har betalats till en skadelidande innan nedläggning skett med stöd av 23 § får inte krävas tillbaka.

25 § När ersättning skall bestämmas enligt denna lag tillämpas, om inte annat följer av lagen, allmänna skadeståndsrättsliga regler.

26 § Ersättning enligt denna lag får jämkas efter vad som är skäligt, om den skadelidande medverkat till skadan uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. Prop. 2009/10:173
Bilaga 3

Särskilda regler om ansvarsövergången vid radiologiska olyckor som sker under transporter och uppläggning

Transporter från en anläggning i Sverige eller annan konventionsstat

27 § Inträffar en radiologisk olycka under transport eller en tillfällig uppläggning under transport av kärnämne eller kärnavfall från en kärnteknisk anläggning här i landet eller i annan konventionsstat är den anläggningsinnehavare som är avsändare av transporten ansvarig om inte annat följer av 28–38 §§ nedan.

Transporter till en anläggning i Sverige eller annan konventionsstat

28 § Inträffar en radiologisk olycka under en transport till en kärnteknisk anläggning här i landet eller annan konventionsstat, eller inträffar en sådan olycka under en tillfällig uppläggning av kärnämne eller kärnavfall, övergår ansvaret för en radiologisk skada på den mottagande anläggningsinnehavaren vid den tidpunkt som skriftligen avtalats mellan den mottagande anläggningsinnehavaren och avsändaren. Finns inget sådant avtal övergår ansvaret när den mottagande anläggningsinnehavaren övertar kärnämnet eller kärnavfallet.

Transporter från Sverige eller annan konventionsstat till en icke-konventionsstat

29 § Inträffar en radiologisk olycka under transport eller en tillfällig förvaring under transport av kärnämne eller kärnavfall från en kärnteknisk anläggning här i landet eller i annan konventionsstat till en icke-konventionsstat övergår ansvaret när kärnämnet eller kärnavfallet lossats från det transportmedel med vilket kärnämnet eller kärnavfallet anlänt till den statens territorium.

Transporter från en icke-konventionsstat till Sverige eller annan konventionsstat

30 § Inträffar en radiologisk olycka under transport från en icke-konventionsstat till en kärnteknisk anläggning här i landet eller någon annan konventionsstat och har den mottagande anläggningsinnehavaren skriftligen samtyckt till transporten svarar mottagaren för en radiologisk skada till följd av en radiologisk olycka som inträffar under transporten från det att kärnämnet eller kärnavfallet har lastats på det transportmedel med vilket kärnämnet eller kärnavfallet skall transporteras.

31 § Om det vid transporter mellan icke-konventionsstater eller under tillfällig uppläggning av kärnämne eller kärnavfall uppkommer en radiologisk skada till följd av en radiologisk olycka som inträffar här i landet är den som har tillstånd till transporten ersättningskyldig. De bestämmelser i denna lag som avser innehavare av en kärnteknisk anläggning i Sverige gäller i sådant fall innehavaren av tillståndet.

Krav på ett direkt ekonomiskt intresse i transporten

32 § En anläggningsinnehavare får överta ansvaret för en transport från en annan anläggningsinnehavare bara om han eller hon har ett direkt ekonomiskt intresse i de kärnämnen eller det kärnavfall som transporteras.

Ansvar för transportören efter särskilt beslut

33 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan på ansökan av en transportör i varje enskilt fall besluta att transportören i stället för en eller flera innehavare av en kärnteknisk anläggning skall ansvara för en radiologisk skada som inträffar till följd av en radiologisk olycka under eller i anslutning till transporten. Transportören ansvarar på samma villkor som en anläggningsinnehavare.

Ett beslut enligt första stycket får meddelas endast under förutsättning att

1. anläggningsinnehavaren samtyckt till detta, och
2. transportören kan visa att försäkring tecknats enligt 13 § eller att säkerhet ställts.

34 § Ett beslut som har meddelats enligt någon annan konventionsstats lag när det gäller ansvaret för en innehavare av en kärnteknisk anläggning i en sådan stat och som motsvarar ett sådant förordnande som avses i 33 § är giltigt även om svensk lag tillämpas på ersättningsanspråket.

Transporter till eller från reaktordrivna transportmedel

35 § För transport till en kärnreaktor som används som kraftkälla i ett fartyg eller annat transportmedel upphör anläggningsinnehavarens ansvar när kärnämnen eller kärnavfallet övertas av den som driver eller innehar en sådan reaktor.

För transport från en sådan kärnreaktor till en kärnteknisk anläggning i Sverige eller i en annan konventionsstat ansvarar den mottagande anläggningsinnehavaren för en radiologisk skada som uppkommer under transporten från det att denna övertagit kärnämnen eller kärnavfallet.

Ansvarsförsäkring för skada under transport

36 § Vid transport av kärnämnen eller kärnavfall får regeringen med beaktande av ämnens eller avfallets karaktär och de risker som är för-

bundna med transporten besluta att försäkringsnivån skall vara lägre än den som anges i 13 § första stycket, dock lägst 80 miljoner euro.

Prop. 2009/10:173
Bilaga 3

Om en radiologisk skada överstiger den försäkringsnivå som fastställts genom ett sådant beslut svarar staten gentemot den skadelidande för det belopp som fattas.

Ansvar för skada under transport får täckas av särskild försäkring.

Ansvar vid uppläggning utanför eller i en kärnteknisk anläggning

37 § Om en radiologisk olycka orsakas av kärnämnen eller kärnavfall som kommit från en kärnteknisk anläggning i Sverige eller i annan konventionsstat eller tidigare transporterats från en icke-konventionsstat till Sverige och som utan att vara under transport befinner sig utanför en kärnteknisk anläggning är den anläggningsinnehavare ansvarig som vid tidpunkten för olyckan hade ämnena eller avfallet i sin besittning eller som senast haft ämnena eller avfallet i sin besittning.

Första stycket gäller inte om en innehavare av en kärnteknisk anläggning genom ett skriftligt avtal har övertagit ansvaret för en sådan radiologisk skada.

38 § Om en radiologisk olycka orsakas av kärnämnen eller kärnavfall som har lagts upp tillfälligt i en kärnteknisk anläggning under transport till eller från en annan kärnteknisk anläggning kan den anläggningsinnehavare där kärnämnen eller kärnavfallet förvaras ansvara endast om detta skriftligen har avtalats.

Solidariskt ansvar

39 § Utöver vad som anges i 21 § gäller, om en skada har uppkommit under transport av flera partier kärnämnen eller kärnavfall på ett och samma transportmedel eller under tillfällig uppläggning i en och samma kärntekniska anläggning av flera partier kärnämnen eller kärnavfall under transport, att ersättningsansvaret för anläggningsinnehavarna är begränsat till det högsta belopp som gäller för någon av dem.

Transportcertifikat

40 § Den ansvariga anläggningsinnehavaren är skyldig att lämna över ett särskilt certifikat till transportören, utställt av försäkringsgivaren eller den som har ställt annan ekonomisk säkerhet för anläggningsinnehavarens ersättningsansvar.

Ett sådant certifikat skall innehålla

1. uppgifter om anläggningsinnehavarens namn och adress,
2. säkerhetens belopp, typ och varaktighet, och
3. uppgifter om vilka slag av kärnämnen eller kärnavfall och vilken transport försäkringen eller säkerheten avser.

Villkor som gäller för försäkring

41 § Anläggningsinnehavarens försäkring eller annan ekonomisk säkerhet skall godkännas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Försäkringsgivarens ansvar mot den skadelidande enligt denna lag gäller trots att försäkringsavtalet sagts upp om en radiologisk olycka inträffar inom två månader från det att en skriftlig uppsägning kommit in till den myndighet som regeringen bestämmer eller om en transport påbörjats före uppsägningen fram till dess transporten avslutats.

Krav mot försäkringsgivaren

42 § Den som är berättigad till ersättning enligt denna lag har, när talan får väckas här i landet, alltid rätt att få ut ersättningen direkt av försäkringsgivaren eller den som har ställt säkerhet av annat slag för ersättningsansvaret.

Försäkringsgivaren kan inte för att befria sig från sitt ansvar mot den skadelidande åberopa omständigheter som beror på någon annan än den skadelidande.

43 § Om försäkringsgivaren eller den som har ställt säkerhet för ansvarighet enligt denna lag inte har gjort något annat förbehåll, gäller försäkringen eller säkerheten för anläggningsinnehavarens ansvar enligt bestämmelserna i denna lag eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat.

Första stycket gäller även när utländsk lag är tillämplig och den kärntekniska anläggningen ligger utanför Sverige om talan får väckas här i landet.

Straffansvar

44 § En anläggningsinnehavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sin skyldighet att ha ansvarsförsäkring eller att ställa säkerhet upp till den nivå som anges i 13 §, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Rätten till återkrav

45 § Den som har betalat ersättning för en radiologisk skada som omfattas av

1. rådets förordning (EG) nr 2027/97 av den 9 oktober 1997 om lufttrafikföretags skadeståndsansvar avseende lufttransport av passagerare och deras bagage,

2. luftfartslagen (1957:297),

3. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor,

4. internationellt fördrag, eller
5. lagstiftning i annan stat än Sverige skall inträda i den skadelidandes rätt till ersättning av anläggningsinnehavaren eller staten enligt denna lag.

Regler om rättegång

Behörig domstol

46 § Talan om ersättning med stöd av denna lag får väckas i Sverige, om

1. den radiologiska olyckan helt eller delvis inträffat i Sverige,
2. den radiologiska olyckan inträffat inom Sveriges ekonomiska zon enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon, eller
3. den kärntekniska anläggningen är belägen här och den radiologiska olyckan i sin helhet inträffat utanför en konventionsstats områden eller det inte är möjligt att med säkerhet bestämma platsen för olyckan.

47 § Talan enligt 46 § skall väckas vid Stockholms tingsrätt.

Handläggning av mål

48 § Även i annat fall än som avses i 14 kap. 1–7 §§ rättegångsbalken får mål enligt denna lag handläggas i en och samma rättegång om de har samma skadelidande som part.

Ersättning för ränta och rättegångskostnader

49 § Ränta och ersättning för rättegångskostnader som följer av domstols dom eller beslut i mål om ersättning enligt denna lag omfattas inte av de försäkringsbelopp som följer av 13 och 16 §§.

Verkställighet

50 § Har en dom i ett mål om ersättning för radiologisk skada meddelats i en annan konventionsstat och var domstolarna i den staten behöriga att pröva den tvist som domen avser, gäller följande. Domen skall, när den har vunnit laga kraft och kan verkställas i den stat där den har meddelats, på ansökan verkställas i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen.

Ansökan om verkställighet görs hos Svea hovrätt. Till ansökan skall fogas

1. domen i original eller i kopia som har bestyrkts av en myndighet
2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen har meddelats att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att domen har vunnit laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna skall vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset skall vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av

chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats. Är en handling i ärendet skriven på ett annat främmande språk än danska eller norska, skall till handlingen fogas en översättning till svenska. Översättningen skall vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökan.

Övriga bestämmelser

Stat eller del av stat kan likställas med en konventionsstat

51 § Regeringen får meddela föreskrifter om att en stat eller en del av en stat som inte är konventionsstat skall likställas med en konventionsstat vid tillämpningen av denna lag.

Omvandling till svenska kronor

52 § Omräkning till svensk valuta skall göras efter kursen den dag när den radiologiska olyckan inträffade.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Genom lagen upphävs atomansvarighetslagen (1968:45).

Svea hovrätt, Stockholms tingsrätt, Helsingborgs tingsrätt, Kammarrätten i Göteborg, Krisberedskapsmyndigheten, Statens räddningsverk, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Kammarkollegiet, Domstolsverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Lunds universitet, Uppsala universitet, Kungliga tekniska högskolan, Naturvårdsverket, Statens kärnkraftinspektion, Statens strålskyddsinstitut, Statens råd för kärnavfallsfrågor (KASAM), Affärsverket Svenska kraftnät, Statens energimyndighet, Arbetsmiljöverket, Arbetslivsinstitutet, Sveriges geologiska undersökning, Östhammars kommun, Nyköpings kommun, Oskarshamns kommun, Kävlinge kommun, Varbergs kommun, Västerås kommun, Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Försäkringsförbund, AB SVAFO, Analysgruppen vid Kärnkraftsäkerhet och Utbildning (KSU), Barsebäck Kraft AB, E.ON Sverige AB, Folkkampanjen mot Kärnkraft-Kärnvapen, Forsmarks Kraftgrupp AB, Fortum Generation AB, Föreningen Kärnteknik, Greenpeace, Kärnkraftskommunernas samarbetsorgan (KSO), Mannheimer Swartling Advokatbyrå (Malmökontoret), Miljöförbundet Jordens Vänner, Miljövänner för kärnkraft, Nordiska Kärnförsäkringspoolen, Oskarshamns Kraftgrupp AB, Ranstad Mineral AB, Ringhals AB, Skellefteå Kraftaktiebolag, Svensk kärnbränslehantering AB, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges Industriförbund, Studsvik AB, Vattenfall AB, Westinghouse Electric Sweden AB

Kärnsäkerhetsutredningens förslag till ändring i Atomansvars-
utredningens förslag till lag om ansvar och ersättning vid
radiologiska olyckor

Utredningen föreslår i fråga om lagen om ansvar och ersättning vid
radiologiska olyckor

dels att 44 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 44 § ska utgå,

*dels att 12, 13 och 15 §§ samt rubriken närmast före 15 § ska ha
följande lydelse,*

dels att det ska införas en ny paragraf, 13 a §, av följande lydelse.

Atomansvarsutredningens förslag Kärnsäkerhetsutredningens förslag

12 §

Om en radiologisk skada upp-
kommer utanför Sverige *får rege-
ringen*, utan hinder av vad som
sägs i 10 § andra stycket, *i varje
enskilt fall besluta att anlägg-
ningsinnehavarens ersättningsan-
svar skall begränsas* till det an-
svarsbelopp som gäller i den andra
staten i förhållande till Sverige.

Detta gäller dock inte i förhål-
lande till stater som saknar kärn-
tekniska anläggningar på sitt terri-
torium.

Om en radiologisk skada upp-
kommer utanför Sverige *är an-
läggningsinnehavarens ersätt-
ningsansvar*, utan hinder av vad
som sägs i 10 § andra stycket, *be-
gränsat* till det ansvarsbelopp som
gäller i den andra staten i för-
hållande till Sverige.

Vad som sägs i första stycket
gäller dock inte i förhållande till
stater som saknar kärntekniska an-
läggningar på sitt territorium.

*Begränsningen av ansvarsbelop-
pet får heller inte inskränka det
krav på ömsesidighet som gäller
enligt lagen (1974:268) med an-
ledning av miljöskyddskonvention
den 19 februari 1974 mellan Dan-
mark, Finland, Norge och Sverige.*

13 §

En anläggningsinnehavare i Sverige är skyldig att ha en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet som vid varje tidpunkt täcker ersättningsansvaret enligt denna lag upp till ett belopp som motsvarar 1 200 miljoner euro.

En anläggningsinnehavare i Sverige är skyldig att ha en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet som vid varje tidpunkt täcker ersättningsansvaret enligt denna lag upp till ett belopp som motsvarar 700 miljoner euro (*ansvarsbeloppet*).

En innehavare av en kärnkraftsreaktor, som är i drift för att utvinna kärnenergi, är skyldig att utöver ansvarsbeloppet enligt första stycket ha en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet motsvarande 500 miljoner euro för att för varje radiologisk olycka ersätta skadelidande som har rätt till skadestånd enligt denna lag.

Regeringen får med hänsyn till slaget av anläggning och den sannolika omfattningen av en radiologisk olycka i varje enskilt fall besluta att det belopp som skall täckas av försäkring eller annan ekonomisk säkerhet får vara begränsat till lägst 80 miljoner euro för varje sådan olycka.

13 a §

Om den ansvarsförsäkring som anges i 13 § inte är tillräcklig för att betala ersättning till en skadelidande som har rätt till skadestånd enligt denna lag får de säkerheter som anläggningsinnehavaren har ställt användas för att täcka kostnaderna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om användningen.

Statens subsidiära ersättningsansvar

15 §

Staten *skall* betala ersättning till en skadelidande som har rätt till skadestånd enligt denna lag och som visar att han eller hon inte kan få

Staten *ska* betala ersättning till en skadelidande som har rätt till skadestånd enligt denna lag och som visar att han eller hon inte kan få

betalt i enlighet med 13 § ur anläggningsinnehavarens ansvarsförsäkring eller genom annan säkerhet som anläggningsinnehavaren ställt.

Staten är också ersättningsskyldig mot skadelidande till den del en radiologisk skada överstiger det belopp som regeringen beslutat enligt 13 § *andra* stycket eller 36 §.

betalt i enlighet med 13 § ur anläggningsinnehavarens ansvarsförsäkring eller genom annan säkerhet som anläggningsinnehavaren har ställt.

Staten är också ersättningsskyldig mot skadelidande till den del en radiologisk skada överstiger det belopp som regeringen har beslutat enligt 13 § *tredje* stycket eller 36 §.

Statens subsidiära ersättningsansvar enligt denna lag ska dock inte i något sammanhang överstiga ett belopp motsvarande 1 200 miljoner euro.

Remissinstanser betänkandet Kärnkraft – nya reaktorer och ökat skadeståndsansvar, SOU 2009:88

Prop. 2009/10:173
Bilaga 6

Riksrevisionen, Svea hovrätt (Miljööverdomstolen), Stockholms tingsrätt, Nacka tingsrätt (miljödomstolen), Växjö tingsrätt (miljödomstolen), Vänersborgs tingsrätt (miljödomstolen), Domstolsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksgäldskontoret, Kammarkollegiet, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i och Västmanlands län, Kungliga tekniska högskolan, Uppsala universitet, Naturvårdsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk, Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk, Lokala säkerhetsnämnden vid Ringhals kärnkraftverk, Statens råd för kärnavfallsfrågor, Kärnavfallsfonden, Konkurrensverket, Svenska kraftnät, Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen, Vattenfall AB, Östhammars kommun, Oskarshamns kommun, Varbergs kommun, Näringslivets regelnämnd, Sveriges Kommuner och Landsting, Svenska Naturskyddsföreningen, Sveriges advokatsamfund, Svenskt Näringsliv, Svensk Energi, Barsebäck Kraft AB, E.ON Kärnkraft Sverige AB, Folkkampanjen mot Kärnkraft-Kärnvapen, Forsmarks Kraftgrupp AB, Fortum, Greenpeace, Mannheimer Swartling Advokatbyrå, Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, Miljörörelsens kärnavfallssekreteriat, Miljövänner för kärnkraft, Nordiska Kärnförsäkringspoolen, OKG Aktiebolag, Regelrådet, Regionförbundet i Kalmar län, Regionförbundet i Uppsala län, Ringhals AB, Svensk Kärnbränslehantering AB, Svenska Försäkringsförbundet, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation.

Lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor i förhållande till atomansvarighetslagen

I registret redovisas paragraferna i den nya lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor och deras huvudsakliga motsvarighet i atomansvarighetslagen (1968:45). En jämförelse görs också med den i Paris den 29 juli 1960 avslutade konventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område (Pariskonventionen) och den i Bryssel den 31 januari 1963 avslutade tilläggskonventionen till Pariskonventionen (tilläggskonventionen) i deras lydelse enligt tilläggsprotokollen den 28 januari 1964, ändringsprotokollen den 16 november 1982 och ändringsprotokollen den 12 februari 2004.

I kolumnen för Paris- och tilläggskonventionen avses bestämmelser i tilläggskonventionen endast när det anges genom förkortningen TK, i övrigt avses bestämmelser i Pariskonventionen.

Ny lag	Atomansvarighetslagen	Paris- och tilläggskonventionen
1 §	–	–
2 §	1 §	art. 1 a iii och iv
3 §	1 §	art. 1 a ii
4 §	1 §	art. 1 a ii
5 §	1 §	art. 1 a iii och iv
6 §	1 §	art. 1 a i och vii
7 §	1 §	art. 1 a vii–x
8 §	1 §	(art. 1 a vi)
9 §	3 §	art. 2
10 §	16 §	art. 3 b
11 §	11 § andra stycket, 34 §	art. 9
12 §	2 §	art. 1 a ii
13 §	1 § andra stycket	art. 1 b
14 §	4 §	art. 23 b
15 § första stycket	5 § första meningen	art. 3, 6 b och 6 c
15 § andra stycket	12 § första stycket	art. 3
16 §	6 § första stycket	art. 4 a och b
17 § första stycket	6 § andra stycket	art. 4 a i och ii, 4 b i och ii
17 § andra stycket	–	art. 4 c
18 §	6 §	art. 4 a iv
19 §	7 § första stycket	art. 4 b iv
20 §	6 § tredje stycket, 7 § andra stycket	art. 4 a iii, 4 b iii
21 §	7 § tredje stycket	–
22 §	9 §	art. 5 c
23 §	5 § andra meningen	art. 5 b

24 §	10 § första stycket	art. 4 e
25 §	10 § andra stycket	art. 4 e
26 §	14 § första stycket	art. 6 a–c
27 § första stycket	11 § första stycket	art. 3
27 § andra stycket	(17 §)	art. 7, 10 b
28 §	17 § första stycket fjärde meningen	art. 7 d
29 §	3 § tredje stycket	art. 7 g
30 §	17 § första stycket första meningen, 22 § första stycket första meningen	art. 7, 10 a och b
31 § 1	17 § första stycket andra meningen	art. 7 b i, 10 a och b
31 § 2	17 § första stycket tredje och femte meningen	art. 7 b ii, 10 a och b
32 §	22 § tredje stycket	art. 10 a
33 §	24 § första meningen, 25 § tredje stycket	art. 6 a
34 §	25 §	art. 10 d
35 §	24 § andra meningen	–
36 §	22 § första stycket andra meningen	art. 10 a
37 §	–	–
38 §	–	art. 10 a
39 §	–	art. 10 a
40 §	39 §	art. 4 d
41 §	18 §	art. 5 d
42 §	28 §	art. 10 c
43 §	29–31 a §§	art. 3 a TK
44 §	29–31 a §§	art. 2 a TK
45 §	29–31 a §§	art. 2 a TK
46 §	13 § första stycket	art. 11
47 §	13 § andra stycket	art. 11
48 §	19 § första stycket, 31 § tredje stycket	art. 11
49 §	19 § andra stycket	art. 11
50 §	17 § andra stycket	art. 7 i
51 §	21 §	art. 8
52 §	21 § andra stycket	art. 8 e
53 §	20 §	art. 11
54 §	20 §, 35 §	art. 6 e och f
55 § första stycket	15 §, 30 §	art. 6 c, d
55 § andra stycket	15 § tredje stycket	art. 6 g
56 §	–	–
57 §	40 §	–
58 §	36 §, 37 §	art. 13
59 §	17 § tredje stycket, 23 § första stycket,	art. 7 h

	31 § första stycket	
60–62 §§	38 §	art. 13 i

Atomansvarighetslagen i förhållande till lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

I registret redovisas paragraferna i atomansvarighetslagen (1968:45) och deras huvudsakliga motsvarighet i den nya lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. En jämförelse görs också med den i Paris den 29 juli 1960 avslutade konventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område (Pariskonventionen, nedan betecknad PK) och den i Bryssel den 31 januari 1963 avslutade tilläggskonventionen till Pariskonventionen (tilläggskonventionen, nedan betecknad TK) i deras lydelse enligt tilläggsprotokollen den 28 januari 1964, ändringsprotokollen den 16 november 1982 och ändringsprotokollen den 12 februari 2004. Redovisningen är inte uttömmande.

I kolumnen för Paris- och tilläggskonventionen avses bestämmelser i tilläggskonventionen endast när det anges genom förkortningen TK, i övrigt avses bestämmelser i Pariskonventionen.

Atomansvarighetslagen	Ny lag	Paris- och tilläggskonventionen
1 § första stycket	2–8 §§	art. 1 a
1 § andra stycket	13 §	art. 1 b
2 §	12 §	art. 1 a ii
3 §	9 §	art. 2
3 § tredje stycket	29 §	art. 7 g
4 §	14 §	art. 23 b
5 § första meningen	15 § första stycket	art. 3, 6 b och 6 c
5 § andra meningen	23 §	art. 5 b
6 § första stycket	16 §, 18 §	art. 4 a
6 § andra stycket	17 § första stycket	art. 4 a i och ii, 4 b i och ii
6 § tredje stycket	20 §	art. 4 a iii
7 § första stycket	19 §	art. 4 b iv
7 § andra stycket	20 §	art. 4 b iii
7 § tredje stycket	21 §	–
8 §	16–29 §§	art. 4 a–c
9 §	22 §	art. 5 c
10 § första stycket	24 §	art. 4 e
10 § andra stycket	25 §	art. 4 e
11 § första stycket	27 § första stycket	art. 3
11 § andra stycket	11 §	art. 9
12 § första stycket	15 § andra stycket	art. 3
12 § andra stycket	–	(art. 7 c)
13 § första stycket	46 §	art. 11
13 § andra stycket	47 §	art. 11
14 § första stycket	26 §	art. 6 a

14 § andra stycket	54 § 2	art. 6 c
14 § tredje stycket	26 §	art. 6 b
14 § fjärde stycket	–	–
14 a §	26 §	art. 6 b
15 § första stycket	55 § första stycket	art. 6 d
15 § andra stycket	–	–
15 § tredje stycket	55 § andra stycket	art. 6 g
16 §	10 §	art. 3 b
17 § första stycket första meningen	27 § andra stycket, 30 §	art. 7, 10 a och b
17 § första stycket andra meningen	31 § 1	art. 7 b i
17 § första stycket tredje och femte meningen	32 § 2	art. 7 b ii
17 § första stycket fjärde meningen	28 §	art. 7 d
17 § andra stycket	50 §	art. 7 i
17 § tredje stycket	59 §	art. 7 h
18 §	41 §	art. 5 d
19 § första stycket	48 §	art. 11
19 § andra stycket	49 §	art. 11
20 §	53 §, 54 §	art. 6 e och f, 11
21 §	51 §, 52 §	art. 8
22 § första stycket första meningen	30 §	art. 7, 10 a och b
22 § första stycket andra meningen	36 §	art. 10 a
22 § andra stycket	–	–
22 § tredje stycket	32 §	art. 10 a
23 § första stycket första och andra meningen, 23 § andra stycket	–	–
23 § första stycket tredje meningen	59 §	art. 7 h
24 § första meningen	33 §	art. 6 a
24 § andra meningen	35 §	–
25 § första stycket	34 §	art. 10 d
25 § tredje stycket	33 § andra stycket	art. 6 a
26 §	–	–
27 §	–	art. 10 a
28 §	42 §	art. 10 c
29 §	43–45 §§	art. 2–3 TK
30 § första stycket	–	–
30 § andra stycket	55 § första stycket	art. 6 d
31 § första stycket första meningen	–	art. 3 och 15 TK
31 § första stycket andra meningen	59 §	art. 7 h

31 § andra stycket	50 §	art. 7 i
31 § tredje stycket	48 § andra stycket, 49 § första stycket	art. 11
31 a §	–	–
32 §	51 §, 42 §	art. 8 och 10 c
33 §	–	–
34 §	11 §	art. 9
35 §	54 §	art. 6 e och f
36 §, 37 §	58 §	art. 13
38 §	60–62 §§	art. 13 i
39 §	40 §	art. 4 d
40 §	57 §	–

Förslag till lag om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om skadeståndsansvar vid radiologiska olyckor, om skyldighet att försäkra eller på annat sätt ekonomiskt säkerställa ansvaret och om ersättning av statsmedel i vissa fall.

Definitioner

2 § Med *kärnämne* avses i denna lag

1. uran, plutonium eller ett annat ämne som används eller kan användas för utvinning av kärnenergi (kärnbränsle),
2. en förening som innehåller ett sådant ämne som avses i 1,
3. använt kärnbränsle som inte har placerats i slutförvar,
4. annat klyvbart material som enligt föreskrifter meddelade med stöd av denna lag ska anses vara kärnämne.

Med kärnämne avses inte naturligt uran eller utarmat uran när det transporteras eller förvaras tillfälligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att klyvbart material ska anses vara kärnämne enligt denna lag.

3 § Med *kärnavfall* avses i denna lag

1. använt kärnbränsle som har placerats i slutförvar,
2. ett radioaktivt ämne som har bildats i en kärnteknisk anläggning och inte har framställts eller tagits ur anläggningen för att användas i undervisnings- eller forskningssyfte eller för medicinska, jordbrukstekniska, industriella eller kommersiella ändamål,
3. material eller annat som har blivit radioaktivt förorenat i en kärnteknisk anläggning och inte längre ska användas i en sådan anläggning,
4. radioaktiva delar av en kärnteknisk anläggning som avvecklas, och
5. annat radioaktivt kontaminerat material som enligt föreskrifter meddelade med stöd av denna lag ska anses vara kärnavfall.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att radioaktivt kontaminerat material som inte omfattas av första stycket 1–4 ska anses vara kärnavfall enligt denna lag.

4 § Med *kärnreaktor* avses i denna lag en anordning som innehåller kärnbränsle under sådana förhållanden att klyvning av atomkärnor i en självunderhållande kedjereaktion kan uppkomma i anordningen utan tillskott av neutroner från en annan källa.

5 § Med *kärnteknisk anläggning* avses i denna lag

1. en kärnreaktor som inte har infogats i ett fartyg eller annat transportmedel för att användas som kraftkälla för transportmedlet,

2. en anläggning för utvinning, framställning, hantering eller bearbetning av kärnämne,

3. en anläggning för hantering eller bearbetning av kärnavfall,

4. en anläggning för slutförvaring av kärnämne eller kärnavfall,

5. en anläggning för förvaring eller lagring av kärnämne eller kärnavfall, om anläggningen inte är avsedd endast för tillfällig förvaring under transport,

6. en kärnreaktor eller annan kärnteknisk anläggning som avvecklas, och

7. en annan anläggning där det finns kärnämne eller kärnavfall och som enligt föreskrifter meddelade med stöd av denna lag ska anses vara en kärnteknisk anläggning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att anläggningar där det finns kärnämne eller kärnavfall ska anses vara kärntekniska anläggningar enligt denna lag.

6 § Med *radiologisk olycka* avses i denna lag en händelse eller serie av händelser med samma ursprung som orsakar en skada till följd av

1. joniserande strålning från en strålningskälla i en kärnteknisk anläggning,

2. radioaktiva egenskaper hos kärnämne eller kärnavfall,

3. radioaktiva egenskaper i förening med giftiga, explosiva eller andra farliga egenskaper hos kärnämne eller kärnavfall, eller

4. joniserande strålning från en annan strålningskälla i en kärnteknisk anläggning än kärnämne eller kärnavfall.

7 § Med *radiologisk skada* avses i denna lag en skada som har orsakats av eller uppkommit till följd av en radiologisk olycka och är

1. en personskada eller sakskada,

2. en ekonomisk förlust som är en direkt följd av en personskada eller sakskada,

3. en inkomstförlust som inte omfattas av 1 eller 2 men till följd av en betydande försämring av miljön har orsakats av en skada på ett ekonomiskt intresse som är direkt knutet till miljön, och

4. en kostnad för att återställa eller kompensera en miljöskada som inte är obetydlig och den eller de åtgärder som kostnaden avser har godkänts som rimliga av den myndighet som regeringen bestämmer.

Med radiologisk skada avses också en kostnad för att, efter en radiologisk olycka eller vid en allvarlig och överhängande fara för en sådan olycka, vidta rimliga åtgärder för att förebygga en skada som avses i första stycket 1, 2, 3 eller 4 och en skada till följd av sådana förebyggande åtgärder.

8 § I denna lag avses med

Pariskonventionen: den i Paris den 29 juli 1960 avslutade konventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt det i Paris den 28 januari 1964 avslutade tilläggsprotokollet eller nämnda konvention i dess lydelse enligt detta protokoll och de i Paris den 16 november 1982 och den 12 februari 2004 avslutade ändringsprotokollen,

tilläggskonventionen: den i Bryssel den 31 januari 1963 avslutade tilläggskonventionen till Pariskonventionen i den lydelse som tilläggs-

konventionen har fått genom det i Paris den 28 januari 1964 avslutade tilläggsprotokollet samt de i Paris den 16 november 1982 och den 12 februari 2004 avslutade ändringsprotokollen,

Wienkonventionen: den i Wien den 21 maj 1963 avslutade konventionen om civilrättsligt ansvar för atomskada eller denna konvention i dess lydelse enligt det i Wien den 29 september 1997 avslutade ändringsprotokollet,

det gemensamma protokollet: det i Wien den 21 september 1988 undertecknade protokollet rörande tillämpningen av Wienkonventionen och Pariskonventionen,

konventionsstat: en stat som har tillträtt Pariskonventionen,

tilläggskonventionsstat: en stat som har tillträtt tilläggskonventionen,

anläggningsstat: den konventionsstat inom vars område en kärnteknisk anläggning ligger eller, om anläggningen inte ligger inom någon stats område, den konventionsstat som driver eller har godkänt anläggningen,

innehavare av en svensk anläggning: den som driver eller innehar en kärnteknisk anläggning i Sverige,

innehavare av en utländsk anläggning: den som i fråga om en kärnteknisk anläggning utanför Sverige är att anse som anläggningens innehavare enligt lagen i anläggningsstaten, och

anläggningshavare: innehavare av en kärnteknisk anläggning,

säkerhet: en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet för fullgörande av ersättningsansvar vid radiologiska olyckor,

den som har ställt säkerhet: den som utan att vara ansvarig anläggningshavare har utfärdat en ansvarsförsäkring eller ställt annan ekonomisk säkerhet för fullgörande av anläggningshavarens ersättningsansvar enligt denna lag.

Tillämpning

9 § Om inte annat följer av denna lag, ska lagen tillämpas på radiologiska skador som har uppkommit i

1. Sverige eller inom Sveriges ekonomiska zon,
2. en annan konventionsstat, dess ekonomiska zon eller en annan maritim zon som staten har inrättat enligt internationell rätt, eller
3. ett annat land, dess ekonomiska zon eller en annan maritim zon som landet har inrättat enligt internationell rätt, om landet
 - a) har tillträtt Wienkonventionen och det gemensamma protokollet och den ansvariga anläggningshavarens anläggning är belägen i en konventionsstat som har tillträtt det gemensamma protokollet,
 - b) vid tidpunkten för den radiologiska olyckan inte har någon kärnteknisk anläggning på sitt territorium, i sin ekonomiska zon eller i en annan maritim zon som landet har inrättat enligt internationell rätt, eller
 - c) vid tidpunkten för den radiologiska olyckan har en lagstiftning som erbjuder motsvarande ersättningsförmåner och som bygger på samma principer som bestämmelserna i Pariskonventionen och tilläggskonventionen.

Lagen ska tillämpas även om den radiologiska skadan har uppkommit på ett fartyg eller ett luftfartyg som är registrerat i Sverige, i en annan konventionsstat eller i ett land som avses i första stycket 3, dock inte om

fartyget eller luftfartyget befann sig inom ett område som tillhör någon annan stat än dem som avses i första stycket.

Prop. 2009/10:173
Bilaga 8

10 § Om det samtidigt med en radiologisk olycka som har medfört en radiologisk skada också har inträffat en annan händelse som medfört en skada, ska denna lag tillämpas på den skadan i den utsträckning skadan inte kan särskiljas från den radiologiska skadan. Detta gäller dock inte i fråga om ansvar som någon annan än anläggningshavaren kan ha enligt särskilda bestämmelser om skador till följd av joniserande strålning.

11 § Denna lag gäller inte skador orsakade av en radiologisk olycka som är en direkt följd av en krigshandling eller en liknande handling under väpnad konflikt, inbördeskrig eller uppror.

12 § Vid tillämpningen av denna lag ska svenska kärntekniska anläggningar och andra anläggningar där det finns kärnämne eller kärnavfall anses som en enda anläggning, om anläggningarna har samma innehavare och ligger nära varandra.

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta att denna lag inte ska tillämpas i fråga om sådana kärntekniska anläggningar, kärnämnen och kärnavfall där den risk som är förenad med anläggningarna, ämnena eller avfallet är liten.

14 § Regeringen får meddela föreskrifter om att ett land eller en del av ett land ska likställas med en konventionsstat vid tillämpningen av denna lag.

Anläggningshavares ansvar

15 § Om en anläggningshavare är ersättningsansvarig enligt denna lag, får anspråk på ersättning enligt lagen eller motsvarande bestämmelser i ett annat land riktas endast mot anläggningshavaren, om inte annat följer av lagen eller Sveriges internationella åtaganden.

16 § Om en anläggningshavare är ersättningsansvarig enligt denna lag, gäller ansvaret även om varken anläggningshavaren eller någon som denne ansvarar för har vållat skadan.

Ersättningsansvaret är obegränsat, om inte annat följer av 17 eller 18 §.

17 § Om en innehavare av en utländsk anläggning är ersättningsansvarig och ansvaret är begränsat enligt de bestämmelser som gäller i det landet, ska den begränsningen gälla för ersättning enligt denna lag.

18 § För skador i ett land utanför Sverige ska ersättningsansvaret enligt denna lag begränsas så att ersättningen inte överstiger det belopp som enligt det landets bestämmelser gäller i fråga om ersättning för skador i Sverige.

Första stycket gäller inte skador i länder som saknar kärntekniska anläggningar eller om annat följer av lagen (1974:268) med anledning av

Huvudregel om ansvaret vid radiologiska olyckor

19 § Om det inträffar en radiologisk olycka i en kärnteknisk anläggning eller med kärnämne eller kärnavfall från en sådan anläggning, ska anläggningshavaren ersätta de radiologiska skador som olyckan medför.

Första stycket gäller inte

1. skador på den kärntekniska anläggningen, en närbelägen kärnteknisk anläggning eller en kärnteknisk anläggning som uppförs i närheten,
2. skador på annan egendom som finns inom anläggningsområdet för en anläggning som avses i 1 och som används eller avses att användas i anslutning till anläggningen, eller
3. om annat följer av 20–29 §§.

Ansvaret vid transporter

20 § Om det inträffar en radiologisk olycka under en transport eller tillfällig förvaring i samband med en transport av kärnämne eller kärnavfall mellan kärntekniska anläggningar, ska den anläggningshavare som är avsändare av transporten ersätta de radiologiska skador som olyckan medför. Detta gäller dock inte om annat följer av 21–29 §§.

21 § Vid transport mellan anläggningar i Sverige eller andra konventionsstater gäller avsändarens ersättningsansvar enligt 20 § inte i fråga om olyckor som inträffar efter den tidpunkt då ansvaret enligt ett skriftligt avtal mellan avsändaren och mottagaren övergår på mottagaren eller, om det inte finns något sådant avtal, då mottagaren övertar kärnämnet eller kärnavfallet.

En anläggningshavare får överta ansvaret för en transport från en annan anläggningshavare genom ett avtal enligt första stycket endast om den som övertar ansvaret har ett direkt ekonomiskt intresse i de kärnämnen eller det kärnavfall som transporteras.

22 § Vid transport från Sverige eller annan konventionsstat till ett land som inte är en konventionsstat gäller avsändarens ersättningsansvar enligt 20 § inte i fråga om olyckor som inträffar efter den tidpunkt då kärnämnet eller kärnavfallet har lossats från det transportmedel som ämnet eller avfallet anlände till mottagarlandet med.

23 § Vid transport till Sverige eller annan konventionsstat från ett land som inte är en konventionsstat, ska den anläggningshavare som är mottagare av transporten ersätta de radiologiska skador som olyckan medför, om

1. mottagaren skriftligen har samtyckt till transporten, och
2. olyckan inträffar efter den tidpunkt då kärnämnet eller kärnavfallet har lastats på det transportmedel som ämnet eller avfallet ska transporteras med.

Transporter till eller från reaktordrivna transportmedel

24 § Om det inträffar en radiologisk olycka under en transport mellan å ena sidan en kärnteknisk anläggning i Sverige eller en annan konventionsstat och å andra sidan en kärnreaktor som används som kraftkälla i ett fartyg eller annat transportmedel, ska innehavaren av den kärntekniska anläggningen ersätta de radiologiska skador som olyckan medför.

Ersättningsansvaret gäller dock inte i fråga om olyckor som

1. vid transport från den kärntekniska anläggningen inträffar efter den tidpunkt då kärnämnet eller kärnavfallet övertas av den som driver eller innehar den mottagande reaktorn, eller
2. vid transport till den kärntekniska anläggningen inträffar före den tidpunkt då kärnämnet eller kärnavfallet övertas av innehavaren av den kärntekniska anläggningen.

Transporter mellan länder som inte är konventionsstater

25 § Om det inträffar en radiologisk olycka under en transport eller tillfällig förvaring i samband med en transport av kärnämne eller kärnavfall mellan länder som inte är konventionsstater, ska den som har tillstånd till transporten ersätta de radiologiska skador som olyckan medför. Det som i denna lag gäller i fråga om en anläggningshavares ansvar ska då gälla tillståndshavaren.

Andra fall där olyckan inträffar utanför en anläggning

26 § Om det i ett fall som inte omfattas av 20–25 §§ inträffar en radiologisk olycka med kärnämne eller kärnavfall som inte finns i en kärnteknisk anläggning, ska den anläggningshavare som vid tidpunkten för olyckan har eller senast haft ämnet eller avfallet i sin besittning ersätta de radiologiska skador som olyckan medför. Detta gäller dock endast om kärnämnet eller kärnavfallet har

1. kommit från en kärnteknisk anläggning i Sverige eller en annan konventionsstat, eller
2. transporterats till Sverige från ett land som inte är en konventionsstat.

En anläggningshavares ersättningsansvar enligt första stycket gäller inte om en annan anläggningshavare genom ett skriftligt avtal har övertagit ansvaret.

Andra fall där olyckan inträffar i en anläggning

27 § Om det i ett fall som inte omfattas av 20–26 §§ inträffar en radiologisk olycka i samband med att kärnämne eller kärnavfall förvaras tillfälligt i en kärnteknisk anläggning vid transport till eller från en annan kärnteknisk anläggning, ska den som innehar den kärntekniska anläggning där kärnämnet eller kärnavfallet förvaras ersätta de radiologiska skador som olyckan medför endast om ersättningsansvaret följer av ett skriftligt avtal som anläggningshavaren är bunden av.

Transportörers ansvar

28 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att en transportör i stället för en eller flera anläggningshavare ska ansvara för de radiologiska skador som uppkommer till följd av en radiologisk olycka under eller i anslutning till transporten, om

1. transportören har ansökt om ett sådant beslut och visat att det för transporten finns en säkerhet som krävs enligt denna lag, och
2. anläggningshavarna har samtyckt till detta.

I fråga om den transport som omfattas av beslutet ska det som i denna lag gäller i fråga om en anläggningshavares ansvar gälla transportören.

29 § Om det i en annan konventionsstat har meddelats ett beslut som motsvarar ett beslut enligt 28 §, gäller det beslutet i samma utsträckning som om det hade varit meddelat enligt 28 §.

Säkerhet för ersättningsansvaret

30 § En innehavare av en svensk anläggning ska ha en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet som vid varje tidpunkt täcker ersättningsansvaret enligt denna lag upp till ett belopp som

1. motsvarar 700 miljoner euro, eller
2. om anläggningen är en kärnkraftsreaktor i drift för att utvinna kärnenergi, motsvarar 1 200 miljoner euro.

31 § Regeringen får i det enskilda fallet besluta att en säkerhet som avses i 30 § inte behöver täcka

1. mer än 70 miljoner euro för varje radiologisk olycka, om beslutet inte gäller en kärnkraftsreaktor i drift för att utvinna kärnenergi och begränsningen är lämplig med hänsyn till slaget av anläggning och den sannolika omfattningen av en radiologisk olycka, eller

2. mer än 80 miljoner euro för varje radiologisk olycka, om beslutet gäller en transport av kärnämne eller kärnavfall och begränsningen är lämplig med hänsyn till ämnenas eller avfallets karaktär och de risker som transporten innebär.

32 § Ersättningsansvaret för skador till följd av en radiologisk olycka under en transport får täckas av en särskild försäkring.

33 § Den som har rätt till ersättning enligt denna lag har rätt att få ut ersättningen direkt av den som har ställt säkerhet.

För att befria sig från ansvar får den som har ställt säkerhet inte mot den skadelidande åberopa omständigheter som beror på någon annan än den skadelidande.

34 § Även om en säkerhet som har ställts enligt denna lag har sagts upp eller på annat sätt upphört att gälla, är den som har ställt säkerheten skyldig att fullfölja sitt åtagande, om en radiologisk olycka som omfattades av åtagandet inträffar

1. inom två månader från det att den myndighet som regeringen bestämmer har underrättats om att säkerheten har sagts upp eller annars upphört att gälla, eller

2. under en transport som har påbörjats innan säkerheten sades upp eller annars upphörde att gälla.

35 § Om den som har ställt säkerhet inte har gjort något annat förbehåll, gäller säkerheten för anläggningshavarens ersättningsansvar enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat.

36 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska pröva om säkerheter enligt 30–32 §§ är tillräckliga.

37 § Om ett ersättningsansvar enligt denna lag säkerställs med såväl en eller flera ansvarsförsäkringar som andra ekonomiska säkerheter, ska de andra säkerheterna användas för att fullgöra ersättningsansvaret endast i den mån som ansvarsförsäkringarna inte räcker för att betala full ersättning.

38 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att en säkerhet ska kunna godtas enligt denna lag.

Statlig återförsäkring

39 § Regeringen får i fråga om ansvaret vid radiologiska olyckor göra ekonomiska åtaganden för staten. Det ska göras som återförsäkringsåtaganden och hanteras inom ramen för den statliga garantimodellen.

För statens åtaganden ska anläggningshavare betala en avgift för den ekonomiska risk som staten bär för kostnader som kan uppkomma i händelse av radiologiska olyckor.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgiftens storlek och betalning.

Transportcertifikat

40 § En anläggningshavare som är ersättningsansvarig enligt 19–27 §§ ska till transportören lämna över ett certifikat om den eller de säkerheter som gäller för transporten. Certifikatet ska vara utställt av den eller de som har ställt säkerheterna och innehålla uppgifter om

1. anläggningshavarens namn och adress,
2. säkerheternas belopp, typ och varaktighet, och
3. vilka slag av kärnämnen eller kärnavfall och vilken transport som säkerheterna avser.

Certifikatet ska vara försett med ett intyg om att anläggningshavaren är innehavare av en kärnteknisk anläggning i Pariskonventionens mening. Intyget ska vara utfärdat av den myndighet som regeringen bestämmer.

Solidariskt ansvar

41 § Om två eller flera är ersättningsansvariga för samma skada, ska de solidariskt svara för ersättningen. Ingen av de ansvariga är dock skyldig att betala mer än vad som följer av att dennes ansvar är begränsat.

Om ersättningsansvaret grundas på någon av bestämmelserna om transport eller tillfällig förvaring i 20–29 §§ och transporten eller förvaringen avser flera partier kärnämnen eller kärnavfall i ett och samma transportmedel eller på en och samma förvaringsplats, är det sammanlagda ersättningsansvaret begränsat till det högsta belopp som gäller för någon av dem.

De ersättningsansvarigas inbördes ansvar ska bestämmas med utgångspunkt i de olika anläggningarnas bidrag till skadans uppkomst och övriga omständigheter.

Statlig ersättning

42 § Staten ska betala ersättning till en skadelidande som har rätt till ersättning enligt denna lag, om den skadelidande visar att ersättningen inte kan fås från den ansvarige anläggningshavarens säkerhet.

Statens sammanlagda ersättningsansvar enligt första stycket är för varje radiologisk olycka begränsat till 1 200 miljoner euro. Ansvaret gäller upp till detta belopp även om den ansvarige anläggningshavarens ansvar är begränsat enligt 30 § 1 eller 31 §.

43 § Om en skadelidande som har rätt till ersättning enligt denna lag inte får skadan fullt ersatt från den ansvarige anläggningshavarens säkerhet enligt 30–32 §§ eller från staten enligt 42 §, ska staten med bidrag från andra stater enligt tilläggskonventionen betala den ytterligare ersättning som behövs för att ersätta skadan.

Det sammanlagda ersättningsansvar som staten har tillsammans med andra stater enligt första stycket är för varje radiologisk olycka begränsat till 300 miljoner euro plus ränta och rättegångskostnader.

44 § För ersättning enligt 43 § krävs att

1. den ansvarige anläggningshavarens anläggning finns i Sverige eller annan tilläggskonventionsstat och används endast för fredliga ändamål, och
2. svensk domstol enligt 59 § är behörig att pröva ersättningsanspråket.

45 § För ersättning enligt 43 § krävs också att skadan har uppkommit

1. i Sverige eller annan tilläggskonventionsstat,
2. i eller över marina områden utanför Sveriges eller en annan tilläggskonventionsstats territorium och
 - a) ombord på ett fartyg som seglar under en tilläggskonventionsstats flagg eller ett luftfartyg som är registrerat i en tilläggskonventionsstat,
 - b) på en konstgjord ö, anläggning eller konstruktion som omfattas av en tilläggskonventionsstats jurisdiktion, eller
 - c) drabbat en medborgare i Sverige eller annan tilläggskonventionsstat, eller

3. i eller över den ekonomiska zonen eller på den kontinentalsockeln som hör till Sverige eller annan tilläggskonventionsstat i samband med utvinning eller forskning av naturtillgångar inom den ekonomiska zonen eller på kontinentalsockeln.

Det som enligt första stycket 2 c gäller i fråga om en medborgare ska också tillämpas på ett bolag, en förening eller ett annat samfund, en stiftelse eller annan sådan inrättning som är hemmahörande i Sverige eller annan tilläggskonventionsstat. Detsamma gäller en person som är stadigvarande bosatt i en annan tilläggskonventionsstat och personen enligt den statens lagstiftning i fråga om rätten till ersättning är jämställd med en medborgare.

46 § Staten ska betala ersättning utöver det som följer av 42–45 §§ endast om det regleras i en särskild lag och

1. de skador som ger rätt till ersättning enligt denna lag behöver ersättas med sammanlagt mer än 1 500 miljoner euro, och

2. de skadelidande inte får full ersättning från den som är ansvarig enligt det som följer av 16–29 §§, ur dennes säkerhet enligt 30–32 §§ eller enligt det som följer av 42–45 §§.

Ersättningens storlek och betalning

47 § Ersättning enligt denna lag ska bestämmas med tillämpning av allmänna skadeståndsrättsliga regler, om inte annat följer av lagen.

48 § Ersättning enligt denna lag får jämkas efter vad som är skäligt, om den skadelidande har medverkat till skadan uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet.

49 § Ersättning enligt denna lag betalas till de skadelidande i förhållande till storleken av deras fordringar.

Om de medel som ska användas för betalning av ersättningen inte räcker till full ersättning åt alla skadelidande, ska betalningen fördelas proportionellt så att förhållandet mellan varje skadelidandes fordran och den ersättning som betalas är detsamma för alla skadelidande.

50 § Om det efter en radiologisk olycka kan befaras att de medel som ska användas för att betala ersättning enligt denna lag inte kommer att räcka till full ersättning åt alla skadelidande, ska betalningen fördelas över tiden så att kraven i 49 § kan uppfyllas. Delbetalningar ska då ske på det proportionella sätt som anges i 49 § andra stycket.

Den ersättningsansvarige får med stöd av första stycket inte dröja med en betalning längre än vad som är skäligt med hänsyn till olyckans omfattning och omständigheterna i övrigt.

51 § Omräkning till svensk valuta ska göras efter den kurs som gällde den dag då den radiologiska olyckan inträffade.

Preskription

52 § Rätten till ersättning enligt denna lag går förlorad om den skadelidande inte anmäler sitt anspråk eller väcker talan mot den som är ersättningsansvarig inom tre år efter det att den skadelidande fått kännedom om eller rimligen borde ha fått kännedom om skadan och vem som är ansvarig för den. För att ha rätt till ersättning måste dock talan väckas senast tio år efter den radiologiska olyckan, om anspråket avser en annan skada än personskada, eller senast trettio år efter olyckan, om anspråket avser en personskada.

53 § Regeringen får meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta att en skadelidande trots 52 § får väcka talan om ersättning enligt denna lag. Sådana föreskrifter och beslut får endast avse fall då det råder tvist mellan Sverige och ett annat land om vilket lands domstol som är behörig.

Återkrav och regress

54 § Ersättning enligt denna lag som har betalats till en skadelidande, får inte krävas tillbaka från den skadelidande, om inte annat följer av 55 §.

55 § Den som enligt denna lag har betalat ersättning eller bidragit till en ersättning för en radiologisk skada har rätt att i sin tur kräva ersättning endast från

1. den ansvarige anläggningshavaren,
2. en fysisk person som uppsåtligen har orsakat skadan,
3. den som i ett skriftligt avtal med den ansvarige anläggningshavaren har åtagit sig att ersätta skadan, eller
4. en annan anläggningshavare som gentemot den ansvarige anläggningshavaren är bunden av inbördes återkravs rätt.

56 § Den som har betalat ersättning eller bidragit till en ersättning för en radiologisk skada har i den skadelidandes ställe rätt till ersättning av den ansvarige anläggningshavaren eller staten, om betalningen avsett en skada som ger rätt till ersättning enligt

1. rådets förordning (EG) nr 2027/97 av den 9 oktober 1997 om lufttrafikföretags skadeståndsansvar avseende lufttransport av passagerare och deras bagage,
2. luftfartslagen (2010:000),
3. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor,
4. ett internationellt fördrag, eller
5. lagstiftning i ett annat land än Sverige.

Den som uppsåtligen har orsakat skadan eller i ett skriftligt avtal har åtagit sig att ersätta skadan har inte rätt till ersättning enligt första stycket för det som denne har betalat enligt 55 § 2 eller 3.

Tillsyn

57 § Tillsyn över att denna lag följs ska utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Straff

58 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sin skyldighet enligt denna lag att ha en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet upp till den nivå som följer av 30 eller 31 §, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Behörig domstol

59 § Talan om ersättning enligt denna lag får väckas i Sverige, om den radiologiska olyckan har inträffat

1. helt eller delvis i Sverige eller inom Sveriges ekonomiska zon, eller
2. i sin helhet utanför en konventionsstats områden eller på en plats som det inte är möjligt att med säkerhet bestämma och den ansvarige anläggningshavarens anläggning är belägen i Sverige.

Talan enligt första stycket ska väckas genom ansökan om stämning vid Nacka tingsrätt (miljödomstolen).

Ett mål om ersättning enligt denna lag ska handläggas enligt de bestämmelser som gäller för stämningssmål enligt miljöbalken.

Ränta och rättegångskostnader

60 § Ränta och ersättning för rättegångskostnader som följer av domstols dom eller beslut i mål om ersättning enligt denna lag ska inte anses som ersättning enligt lagen utan ska betalas av den ersättningskyldige utöver ersättningen enligt lagen.

Verkställighet av dom

61 § En dom om ersättning för radiologisk skada som har meddelats av en behörig domstol i en annan konventionsstat ska, när domen har vunnit laga kraft och får verkställas i den stat där den har meddelats, på ansökan verkställas i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen.

62 § En ansökan om verkställighet enligt 61 § görs hos Svea hovrätt och ska innehålla

1. domen i original eller i en kopia som har bestyrkts av en myndighet, och
2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen har meddelats att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att domen har vunnit laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset ska vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats.

Handlingar på andra språk än svenska, danska eller norska, ska ges in också i översättning till svenska. Översättningen ska vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av en svensk notarius publicus.

63 § En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten har fått tillfälle att yttra sig över ansökan.

-
1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Genom lagen upphävs atomansvarighetslagen (1968:45).
 2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om radiologiska olyckor som inträffat före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 19 § miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

19 §

Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte miljöskador som

1. omfattas av 10 kap. sjölagen (1994:1009),
2. omfattas av lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna,

3. orsakats av en väpnad konflikt, en fientlighet, ett inbördeskrig, ett uppror eller en exceptionell och oundviklig naturhändelse som det inte varit möjligt att skydda sig mot, eller

4. orsakats av en verksamhet eller åtgärd vars enda syfte varit att skydda mot en naturkatastrof.

3. omfattas av lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor,

4. orsakats av en väpnad konflikt, en fientlighet, ett inbördeskrig, ett uppror eller en exceptionell och oundviklig naturhändelse som det inte varit möjligt att skydda sig mot, eller

5. orsakats av en verksamhet eller åtgärd vars enda syfte varit att skydda mot en naturkatastrof.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1922:382) angående ansvarighet för skada i följd av luftfart

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1922:382) angående ansvarighet för skada i följd av luftfart ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

För skada, som i följd av luftfartygs begagnande i luftfart tillfogas person eller egendom, som *icke* befordras med luftfartyget, *vare* luftfartygets ägare ansvarig, *ändå* *han ej* är vållande till skadan.

Om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skadan, gäller 6 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207).

Om *atomskada* gälla särskilda bestämmelser.

För skada, som i följd av luftfartygs begagnande i luftfart tillfogas person eller egendom, som *inte* befordras med luftfartyget, *är* luftfartygets ägare ansvarig, *även om ägaren inte* är vållande till skadan.

Särskilda bestämmelser om *radiologisk skada* finns i lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1937:73) om befordran med luftfartyg

Härigenom föreskrivs att 41 § lagen (1937:73) om befordran med luftfartyg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

41 §

Om *atomskada gälla* särskilda bestämmelser.

Särskilda bestämmelser om *radiologisk skada finns i lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor.*

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:610) om inrikes
vägtransport

Härigenom föreskrivs att 47 § lagen (1974:610) om inrikes vägtransport
ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §

Om *atomskada* gäller särskilda be-
stämmelser.

Särskilda bestämmelser om *radio-
logisk skada* finns i lagen (2010:
000) om ansvar och ersättning vid
radiologiska olyckor.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

Härigenom föreskrivs att 8 § trafikskadelagen (1975:1410) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

För person- eller sakskada som uppkommer i följd av trafik här i landet med motordrivet fordon utgår trafikskadeersättning i fall som anges i denna lag. Trafikskadeersättning utgår i motsvarande fall också för skada som i följd av trafik utomlands med här i landet registrerat eller svenska staten tillhörigt motordrivet fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige.

Trafikskadeersättning utgår *ej* för *atmskada* i fall då rätten att göra ersättningsanspråk gällande mot annan än innehavare av *atomanläggning* är inskränkt enligt 14 § *atomansvarighetslagen* (1968:45).

Trafikskadeersättning utgår *inte* för *radiologisk skada* i fall då rätten att göra ersättningsanspråk gällande mot annan än innehavare av *en kärnteknisk anläggning* är inskränkt enligt 8 § *lagen* (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet ska införas en ny paragraf, 8 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 b §

En försäkring som syftar till att ersätta skada på byggnader, anläggningar, system, komponenter och anordningar av betydelse för säkerheten i en kärnteknisk verksamhet får inte ha någon annan som förmånstagare än den som är tillståndshavare för verksamheten enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.

Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs att 8 a och 25 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.2

Föreslagen lydelse

8 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om att tillstånd till en kärnteknisk verksamhet ska förenas med de villkor som behövs för att säkerställa

1. det ansvar och de skyldigheter som följer av *atomansvarighetslagen (1968:45)*, och

1. det ansvar och de skyldigheter som följer av *lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor*, och

2. tillämpningen av de krav i fråga om försörjning med malmer, råmaterial och speciella klyvbara material som följer av bestämmelserna i fördraget den 25 mars 1957 om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

25 §

Till böter eller fängelse i högst två år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bedriver kärnteknisk verksamhet utan tillstånd enligt 5 § första stycket eller 5 a § första stycket,

2. åsidosätter sin anmälningsskyldighet enligt 7 a–7 c §§, eller

3. åsidosätter villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

Den som i övrigt med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot 10 § första stycket döms till böter eller fängelse i högst två år.

Ansvar ska inte dömas ut enligt denna paragraf, om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt 40 § *atomansvarighetslagen (1968:45)*.

Ansvar ska inte dömas ut enligt denna paragraf, om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt 53 § *lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor*.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i järnvägstrafiklagen (1985:192)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 11 § järnvägstrafiklagen (1985:192) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 §

Om *atomskada* gäller särskilda bestämmelser.

Särskilda bestämmelser om *radiologisk skada* finns i lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid *radiologiska olyckor*.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i produktansvarslagen (1992:18)

Härigenom föreskrivs att 4 § produktansvarslagen (1992:18) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Lagen gäller inte skador som omfattas av *atomansvarighetslagen* (1968:45).

Lagen gäller inte skador som omfattas av *lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor*.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 36 §, 9 kap. 3 § och 11 kap. 1 § sjölagen (1994:1009) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

36 §

Sjöpanträtt i fartyg gäller till säkerhet för en sådan fordran mot redaren som kan hänföras till fartyget och som avser

1. lön och annan gottgörelse till befälhavaren eller någon annan ombordanställd på grund av dennes anställning på fartyget,
2. hamn-, kanal- och annan vattenvägsavgift samt lotsavgift,
3. ersättning med anledning av personskada som uppkommit i omedelbart samband med fartygets drift,
4. ersättning med anledning av sakskada som uppkommit i omedelbart samband med fartygets drift, förutsatt att fordringen inte kan grundas på avtal, och
5. bärgarlön, ersättning för avlägsnande av vrak och bidrag till gemensamt haveri.

Första stycket 3 och 4 gäller inte i fråga om en fordran på ersättning för *atomskada*.

Första stycket 3 och 4 gäller inte i fråga om en fordran på ersättning för *radiologisk skada*.

Sjöpanträtt gäller även om fordringen riktar sig mot sådan fartygets ägare som inte är redare, eller mot den som i egenskap av befraktare eller i annan egenskap har hand om fartygets drift i redarens ställe.

9 kap.

3 §

Rätt till ansvarsbegränsning föreligger inte beträffande

1. en fordran på bärgarlön, sådan särskild ersättning som avses i 16 kap. 9 §, bidrag till gemensamt haveri eller på avtal grundad ersättning för åtgärder som avses i 2 § första stycket 4, 5 eller 6,
2. en fordran med anledning av oljeskada som omfattas av 10 kap. 1 § och 2 § första och andra styckena,
3. en fordran som är underkastad en internationell konvention eller en nationell lag som reglerar eller förbjuder begränsning av *ansvarighet* för *atomskada*,
3. en fordran som är underkastad en internationell konvention eller en nationell lag som reglerar eller förbjuder begränsning av *ansvar* för *radiologisk skada*,

4. en fordran med anledning av *atomskada* orsakad av atomfartyg, 4. en fordran med anledning av *radiologisk skada* orsakad av atomfartyg, Prop. 2009/10:173
Bilaga 8
5. en fordran med anledning av skada som har drabbat en lots eller den som är anställd hos någon som avses i 1 § första stycket och vars skyldigheter står i samband med fartygets drift eller med bärgningen, och
6. en fordran på ränta eller ersättning för rättegångskostnader.

11 kap.

1 §

Om *atomskada* finns särskilda bestämmelser i *atomansvarighetslagen (1968:45)*. Särskilda bestämmelser om *radiologisk skada* finns i *lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor*.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 3 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

3 §

Staten får kräva tillbaka ersättning som betalats enligt 2 § första stycket av den som vållat skadan uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. För den som är att anse som arbetstagare *skall* dock ansvaret vara begränsat på det sätt som sägs i 4 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207).

Om rätt till återkrav för ersättning som har betalats för *atomskada* finns särskilda bestämmelser i *atomansvarighetslagen* (1968:45).

Staten får kräva tillbaka ersättning som betalats enligt 2 § första stycket av den som vållat skadan uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. För den som är att anse som arbetstagare *ska* dock ansvaret vara begränsat på det sätt som sägs i 4 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207).

Särskilda bestämmelser om rätt till återkrav för ersättning som har betalats för radiologisk skada finns i *lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor*.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utdrag ut protokoll vid sammanträde 2010-03-11.

Närvarande: F.d. regeringsrådet Rune Lavin, justitierådet Ella Nyström och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Kärnkraften – ökat ansvar och förutsättningar för generationsskifte

Enligt en lagrådsremiss den 18 februari 2010 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i miljöbalken,
2. lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
3. lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
4. lag om upphävande av lagen (1997:1320) om kärnkraftens avveckling,
5. lag om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor,
6. lag om ändring i lagen (1922:382) angående ansvarighet för skada i följd av luftfart,
7. lag om ändring i lagen (1937:73) om befordran med luftfartyg,
8. lag om ändring i lagen (1974:610) om inrikes vägtransport,
9. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410),
10. lag om ändring i järnvägstrafiklagen (1985:192),
11. lag om ändring i produktansvarslagen (1992:18),
12. lag om ändring i sjölagen (1994:1009),
13. lag om ändring i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Anders Lillienau.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Den tid inom vilken granskningen enligt regeringens önskemål skulle vara klar har med hänsyn till lagförslagets omfattning och komplicerade natur varit osedvanligt kort. Lagrådet ställs i en sådan situation inför svåra avvägningar. Lagrådet vill naturligtvis inte göra avkall på sin ambition att granska och analysera den föreslagna lagtexten så noggrant som möjligt. Samtidigt vill Lagrådet inte vara en ”propp” i systemet som kommer att försena genomförandet av viktiga reformer. I det föreliggande fallet har Lagrådet valt att i första hand fullgöra sina kontrollfunktioner enligt 8 kap. 18 § tredje stycket regeringsformen. Däremot har det endast undantagsvis varit möjligt att på sätt som utbildats i praktiken reparera lagtekniska brister och därvid utarbeta nya lydelse av lagtext. Vidare har Lagrådet i sitt yttrande inte gått in på rena detaljer utan koncentrerat granskningen till viktiga principiella förslag.

Remissen innehåller förslag om införande av dels regler som möjliggör ett generationsskifte i det svenska kärnkraftsbeståndet, dels regler som uppfyller de krav på ansvar för skador vid en radiologisk olycka som Sverige till följd av internationella överenskommelser åtagit sig att

genomföra. De förstnämnda reglerna är avsedda att komma till uttryck genom ändringar i miljöbalken och lagen om kärnteknisk verksamhet. De sistnämnda reglerna kommer i huvudsak att sammanföras i en ny lag om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor.

Förslaget till lag om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

2 §

I bestämmelsen definieras begreppet "kärnämne". Anpassningen till Pariskonventionen har medfört att definitionen i viss mån avviker från hur "kärnämne" definieras i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet. Lagrådet anser det önskvärt att en framtida översyn av sistnämnda lag leder till att begreppsbildningen i de båda lagarna så långt möjligt samordnas.

I sista stycket bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att annat klyvbart material ska anses vara kärnämne enligt lagen. Lagrådet ifrågasätter lämpligheten av bemyndigandet. En utvidgning av definitionen bör i första hand ske genom att lagen ändras, så att det i denna kontinuerligt finns en fullständig definition av begreppet kärnämne.

De anmärkningar som Lagrådet här riktar mot 2 § gör sig på motsvarande sätt gällande i fråga om definitionerna i 3–5 §§ och i fråga om bemyndigandena i 3 och 5 §§.

6 §

Såvitt Lagrådet kan finna omfattar definitionens punkt 1 även vad som upptas under punkt 4. Lagrådet föreslår därför att punkt 4 utgår.

12 §

Lagrådet anser att bestämmelsens syfte kommer till bättre uttryck om den ges förslagsvis följande lydelse:

Vid tillämpningen av denna lag ska två eller flera svenska kärntekniska anläggningar anses som en anläggning, om anläggningarna har samma innehavare och ligger nära varandra.

Om en anläggning som innehåller kärnämne eller kärnavfall, men som inte är en kärnteknisk anläggning, ligger nära en svensk kärnteknisk anläggning, ska anläggningarna anses som en anläggning om de har samma innehavare.

15 §

Enligt Lagrådets mening bör det övervägas om det inte för tydlighetens skull borde framgå av bestämmelsen att anspråk kan riktas även mot den som har ställt säkerhet för anläggningshavarens ersättningsansvar (jfr 33 §).

Vidare anser Lagrådet att lagen skulle bli mera lättöverskådlig om bestämmelserna i 15–18 §§ placerades efter de föreslagna 19–29 §§.

17 §

Enligt den föreslagna paragrafen är det där angivna ansvaret för en innehavare av en utländsk anläggning begränsat enligt de bestämmelser som gäller ”i det landet”. Eftersom det i paragrafen inte uttryckligen nämns något land är uttrycket enligt Lagrådets mening inte språkligt korrekt. Det bör bytas ut mot ”i anläggningsstaten”. Detta begrepp definieras i 8 § och används också i motsvarande bestämmelse i atomansvarighetslagen (1968:45), se 17 § första stycket fjärde meningen, liksom i den av Atomansvarsutredningen föreslagna bestämmelsen i ämnet (11 §).

25 §

Lagrådet föreslår att det efter orden ”den som har tillstånd till transporten” infogas orden ”enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet”.

27 §

Det bör framgå av bestämmelsen att den radiologiska olyckan ska ha orsakats av det tillfälligt förvarade kärnämnet eller kärnavfallet. Bestämmelsen bör på motsvarande sätt som 26 § kunna inledas enligt följande:

Om det i ett fall som inte omfattas av 20–26 §§ inträffar en radiologisk olycka med kärnämne eller kärnavfall som förvaras tillfälligt ...

30 §

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en innehavare av en svensk anläggning ha en ansvarsförsäkring eller ”annan ekonomisk säkerhet”. Jfr Pariskonventionen artikel 10 ”to have and maintain insurance or other financial security”. Enligt Lagrådets mening bör kravet enligt svenskt språkbruk avse skyldighet “att ha en ansvarsförsäkring eller ställa annan ekonomisk säkerhet”.

39 §

Uttrycket ”hanteras inom ramen för den statliga garantimodellen” är oprecist och anknyter inte till någon vedertagen terminologi. Andra meningen i första stycket bör förslagsvis ges följande lydelse:

Det ska göras genom att statliga garantier i form av återförsäkringsåtaganden ställs ut.

42 och 43 §§

I 43 § andra stycket är statens ersättningsansvar begränsat till 300 miljoner euro plus ränta och rättegångskostnader. Av 60 § framgår att ersättning för rättegångskostnader inte ska anses som ersättning enligt lagen utan ska betalas av den ersättningskyldige utöver ersättningen enligt lagen. Möjligt är att det till följd härav framstår som överflödigt att nämna rättegångskostnader i 43 § andra stycket.

I 42 § andra stycket anges inte huruvida ränta och rättegångskostnader faller utanför den ansvarsbegränsning som gäller för statens ersättnings-

ansvar. Åtminstone bör till beloppet 1200 miljoner euro läggas orden ”plus ränta”.

Prop. 2009/10:173
Bilaga 9

Jfr 31 och 31 a §§ atomansvarighetslagen.

46 §

Oavsett den föreslagna bestämmelsen kan riksdagen besluta att ytterligare gottgörelse av statsmedel ska kunna beredas skadelidande. Riksdagen har härvid rätt att på egen hand bestämma grunderna och formerna för utgivande av sådan ersättning. Allt efter omständigheterna kan riksdagen också meddela sitt beslut i annan form än i en särskild lag. Jfr 9 kap. 2 § regeringsformen samt Lavin, Lagrådet och den offentliga rätten 1999-2001 s. 104 ff.

Enligt Lagrådets mening bör övervägas om bestämmelsen är nödvändig och i så fall vilken funktion den är avsedd att fylla.

47 §

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska ersättning enligt lagen bestämmas med tillämpning av allmänna skadeståndsrättsliga regler, om inte annat följer av lagen. Enligt Lagrådets mening är behovet av denna bestämmelse diskutabelt. Redan enligt 1 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207) gäller ju att i den lagen meddelade bestämmelser om skadestånd ska tillämpas om inte annat är särskilt föreskrivet eller föranleds av avtal eller i övrigt följer av regler om skadestånd i avtalsförhållanden. En hänvisning av denna art har dock för tydlighets skull gjorts i annan lagstiftning, t.ex. i 10 kap. 5 och 6 §§ ellagen (1997:857). I sammanhanget kan pekas på att begränsningarna i 14 § atomansvarighetslagen, motsvarande 15 § i den nu föreslagna lagen, ansetts ge uttryck för att begränsningarna i ansvaret inte kan kringgå genom att skadeståndslagen åberopas (se Bengtsson-Strömbäck, Kommentar till skadeståndslagen, 3 u. 2008, s. 32).

49 §

Första stycket framstår som onödigt och bör kunna utgå.

50 §

Avsikten med föreskriften i första meningen klagörs enligt Lagrådets mening på ett bättre sätt om meningen ges följande lydelse:

Om det efter en radiologisk olycka kan befaras att de medel som ska användas för att betala ersättning enligt denna lag inte kommer att räcka till full ersättning åt alla skadelidande, ska ersättningen betalas ut i delbetalningar som fördelas proportionellt på det sätt som anges i 49 § andra stycket.

52 §

Den föreslagna lydelsen av andra meningen kan felaktigt läsas som om det för rätten till ersättning krävs att talan väcks samt att detta görs inom

angivna tidsfrister. Meningen bör istället inledas med orden Talan om ersättning ska väckas senast ...

Prop. 2009/10:173
Bilaga 9

53 §

Bestämmelsen i första meningen innefattar dels ett normgivningsbemyndigande, dels en kompetensregel. Jfr vad ovan anförts under 10 b § förslaget till lag om ändring i lagen om kärnteknisk verksamhet. I båda fallen är regeringen beslutsmyndighet. Om det gäller en viss skadelidande eller en begränsad krets av skadelidande som ska åtnjuta undantag från reglerna i 52 §, kan frågan som regel inte avgöras genom föreskrifter eftersom dessa måste ha en generell karaktär. Det bör övervägas om inte bestämmelsen bör utformas som enbart en kompetensregel.

56 §

I första stycket 2 hänvisas till luftfartslagen (2010:000), varmed åsyftas den i prop. 2009/10:95 föreslagna lagen. I anslutning till föredragningen har upplysts att hänvisningen rätteligen skall göras till den i samma proposition föreslagna lagen om lufttransporter. Bestämmelsen bör ändras i enlighet härmed.

57 §

Tillsynen begränsas i den föreslagna bestämmelsen till att avse ”att denna lag följs”. Det får antas att förordnings- och myndighetsföreskrifter också kan komma att få sådant innehåll att tillsynen bör omfatta även dessas tillämpning. För detta ändamål bör efter orden ”denna lag” läggas till ”och anslutande föreskrifter”. Däremot bör uttrycket ”bestämmelser som meddelats med stöd av denna lag” undvikas, eftersom det kommer att omfatta enbart föreskrifter i en av regeringen meddelad förordning.

63 §

Det framgår inte närmare vilka regler som ska gälla för förfarandet i Svea hovrätt eller för överklagande av hovrättens avgörande till Högsta domstolen (jfr t.ex. 4–6 §§ lagen [2006:74] med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden). På dessa punkter bör ett klargörande ske.

Förslaget till lag om ändring i trafikskadelagen

8 §

Det i sista stycket angivna lagrummet ska rätteligen vara 15 § lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor.

Förslaget till lag om ändring i lagen om kärnteknisk verksamhet (förslag 2.3)

25 §

I paragrafens sista stycke ska rätteligen hänvisas till 58 § lagen (2010:000) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Prop. 2009/10:173
Bilaga 9

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 mars 2010

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Sabuni, Billström, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Krantz, Ohlsson.

Föredragande: Carlgren

Regeringen beslutar proposition 2009/10:173 Kärnkraften – ökat skades-
tåndsansvar.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EU-regler
---------------------------	---	--

Lag om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

13, 38, 39 §§

Lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

8 a §